

[Start](#) › [Om oss](#) › [Press](#) › [Pressmeddelanden](#)

Försämrade PISA-resultat i Sverige och i många andra länder

2023-12-05

15-åringar presterar sämre i matematik och läsförståelse i Sverige, i övriga Norden samt i de flesta andra OECD-länder. Det visar den internationella kunskapsmätningen PISA 2022. I naturvetenskap presterar de svenska 15-åringarna på samma nivå som i föregående mätning 2018. Trots resultatnedgången ligger Sverige fortfarande på en högre nivå än OECD-genomsnittet i alla tre ämnesområden.

– PISA-studien är den tredje internationella kunskapsmätningen i år som visar på försämrade resultat i Sverige. Mönstret ser likadant ut i de flesta andra länder. En stor del av de deltagande elevernas högstadietid har präglats av pandemin med inslag av stor frånvaro och distansundervisning. Det talar för en pandemieffekt, säger Peter Fredriksson, generaldirektör på Skolverket.

Samma låga nivå som 2012 men över OECD-genomsnittet

De svenska resultaten i matematik och läsförståelse är nu tillbaka på samma nivåer som 2012, då Sverige uppnådde sina hittills sämsta resultat i dessa ämnesområden. I naturvetenskap ligger Sverige kvar på samma nivå som PISA 2018.

– Det svenska resultatfallet i PISA 2012 väckte stor uppmärksamhet. Att resultatet i PISA 2022 är tillbaka på samma låga nivå är inte bra. En viktig skillnad är dock att i PISA 2022 försämras även majoriteten av de andra ländernas resultat. En annan skillnad är att 2022 ligger de svenska resultaten över OECD-genomsnittet, så var det inte 2012, säger Peter Fredriksson.

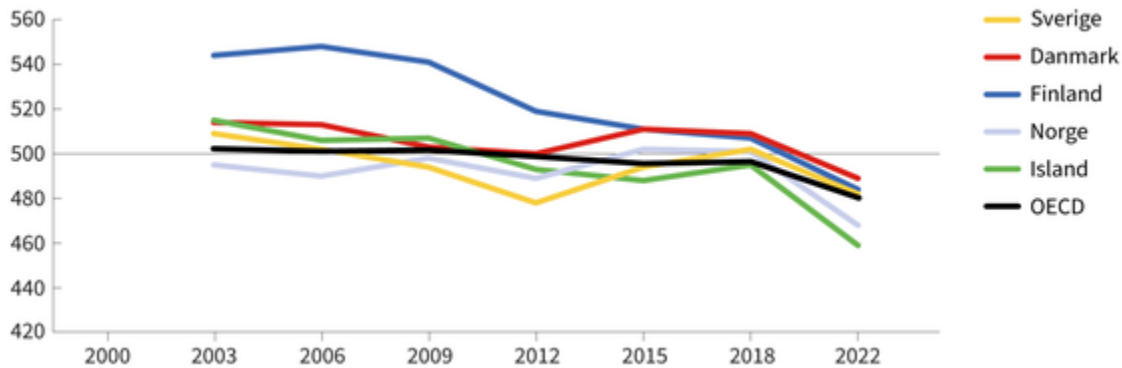

Matematik

[Till toppen](#)

Sveriges resultat i matematik är 482 poäng, vilket är en sänkning med 21 poäng jämfört med 2018. Det är högre än OECD-genomsnittet på 472 poäng. Av de nordiska länderna presterar Danmark på en högre nivå än Sverige, Finland på samma nivå och Norge och Island på en lägre nivå.

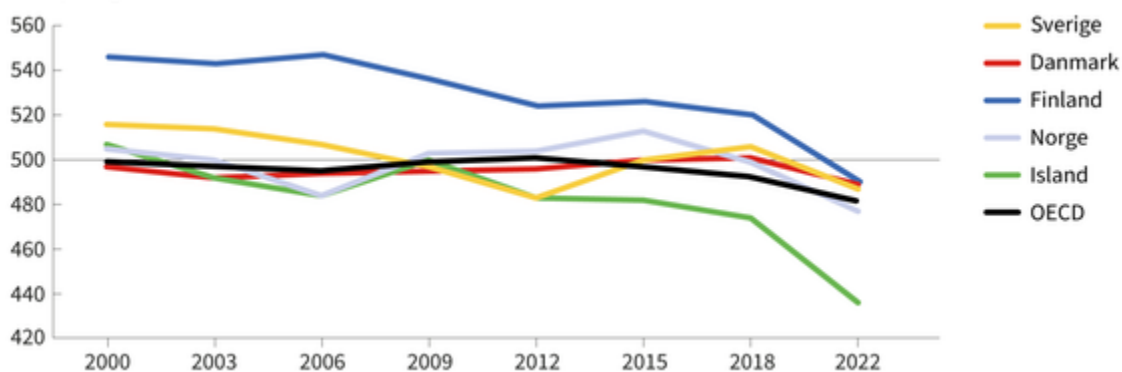
PISA-poäng i matematik

Läsförståelse

I läsförståelse uppgår Sveriges resultat till 487 poäng, vilket är en sänkning med 19 poäng sedan 2018. OECD-genomsnittet ligger på 476 poäng. Finland och Danmark presterar på samma nivå som Sverige medan Norge och Island presterar på en lägre nivå.

PISA-poäng i läsförståelse

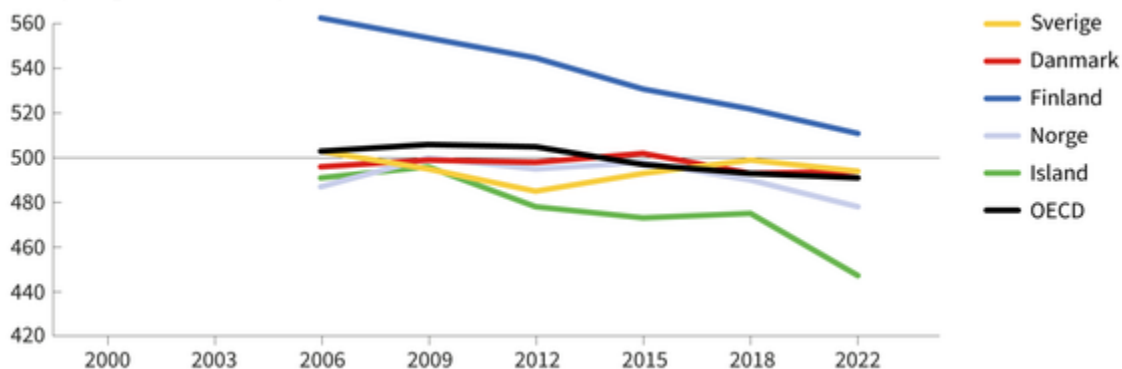

Naturvetenskap

Sveriges resultat i naturvetenskap är 494 poäng, vilket är på samma nivå som PISA 2018. Det är högre än OECD-genomsnittet på 485 poäng. Av de nordiska länderna presterar Finland på en högre nivå, Danmark på samma nivå och Norge och Island på en lägre nivå jämfört med Sverige.

Till toppen

PISA-poäng i naturvetenskap

Elever med större utmaningar har drabbats mest

Såväl hög- som lågpresterande elever i matematik och läsförståelse har lägre resultat 2022 jämfört med motsvarande elevgrupper i PISA 2018 men de högpresterande eleverna har inte tappat lika mycket. Elever med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund presterar sämre i PISA 2022 än de gjorde 2018, medan elever med en mer gynnsam socioekonomisk bakgrund presterar på samma nivå. Resultatskillnaderna mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund har alltså ökat. Samma tendenser finns i flertalet andra länder. Det indikerar att pandemin kan ha bidragit till de ökade skillnaderna eftersom elever som redan möter stora utmaningar i skolan är de som har påverkats mest av pandemin.

– Samtliga internationella studier visar att vi har stora problem med likvärdigheten i den svenska skolan. Elevers socioekonomiska bakgrund får allt större betydelse och skolan förmår inte att kompensera för detta. Det här är en utveckling som oroar, och kan inte enbart förklaras med pandemieffekter. Den handlar också om brister i det svenska skolsystemet, säger Peter Fredriksson.

Skolstängningars påverkan på kunskapsutvecklingen

Det finns inget enkelt samband mellan resultaten i PISA 2022 och hur mycket länderna höll sina skolor öppna under pandemin. En förklaring till att man inte ser tydliga samband mellan skolstängningar och resultatutvecklingen i PISA kan vara att pandemin påverkade eleverna även på andra sätt än genom stängda skolor. Skolor som hölls öppna under pandemin hade till exempel en ökad sjukfrånvaro hos både lärare och elever.

Det PISA 2022 däremot visar är att svenska elevers känsla av tillhörighet i skolan har ökat jämfört med föregående mätning 2018, samtidigt som den har gått ner till genomsnitt.

Till toppen

– Om man jämför länderna emellan går det inte att se att någon strategi under pandemin varit bättre än någon annan vad gäller påverkan på elevers kunskapsutveckling. I Sverige var strategin att så långt som möjligt hålla skolorna öppna. Den bidrog sannolikt till att elevers tillhörighet i skolan tog mindre skada än i många andra länder. Men den kunde inte hejda en negativ utveckling av elevernas kunskaper, säger Peter Fredriksson.

Fler resultat från PISA 2022

- I PISA 2022 har genomsnittet för OECD-länderna i matematik försämrats med 15 poäng jämfört med PISA 2018. Det är den största förändringen i ett OECD-genomsnitt som någonsin uppmätts.
- Svenska flickor och pojkar presterar, liksom i de senaste PISA-undersökningarna, på samma nivå i matematik. I läsförståelse och naturkunskap fortsätter svenska flickor att prestera på en högre nivå än pojkar.
- PISA mäter även rektorers uppfattning om tillgång och brist på olika resurser för sina skolor. Även om rektorerna i Sverige uppger en högre lärartäthet på skolor med en mindre gynnsam elevsammansättning så är andelen behöriga lärare på dessa skolor lägre än på skolor med en mer gynnsam elevsammansättning.

Länk till rapporten och fakta om PISA

[PISA 2022](#)

[Skolverket fördjupar: om PISA 2022, webinarium den 6 december](#)

Om PISA

PISA står för Programme for International Student Assessment. Det är en internationell studie som organiseras av den ekonomiska samarbetsorganisationen OECD.

Skolverket ansvarar för studien i Sverige. Totalt deltog 81 länder eller regioner, däribland 37 av 38 OECD-länder, i PISA 2022. Totalt 690 000 15-åringar deltog i PISA 2022. I Sverige deltog drygt 6 000 elever från 250 grundskolor och 17 gymnasieskolor. Eleverna genomförde ett datorbaserat prov och besvarade en elevenkät. Skolornas rektorer svarade också på en skolenkät.

Till toppen

Exkluderingsgraden för Sverige är 7,4 procent och den genomsnittliga exkluderingsgraden i OECD var 4,4 procent. Svarsfrekvensen för PISA 2022 var 85,1 procent och genomsnittet för OECD var 86,5 procent. För att säkerställa ett så högt elevdeltagande som möjligt i PISA 2022 har Skolverket vidtagit extra åtgärder.

[PISA, 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap](#)

[Så här har vi arbetat med PISA 2022 för att säkerställa ett högt deltagande](#)

Relaterat

- [Slutredovisning av uppföljningen av pandemins konsekvenser för skolväsendet](#)
- [Aktuellt om internationella studier](#)

För frågor kontakta

Skolverkets presstjänst [08-527 333 00](tel:08-52733300) eller presstjanst@skolverket.se

Publicerades den 05 december 2023 klockan 11:05.

Relaterat

Om Skolverkets presstjänst >

Ta del av aktuell information om Skolverket och vår verksamhet.

Relaterat

Kontakta Skolverkets presstjänst >

Vi kan hjälpa dig som är journalist att hitta rätt person att prata med eller intervju.

Kontakt

Upplysningstjänst och växel

08-527 332 00

Alla kontaktuppgifter

Press

Om webbplatsen

Om skolverket.se

Till toppen

Tillgänglighetsredogörelse

Våra andra webbplatser

Hitta snabbt

Vår verksamhet

Jobba hos oss

Nyhetsbrev och sociala medier

Skolverket

Till toppen